

علوم و فنون ادبی

- ۱- گزینه «۲» - استفاده از زبان محاوره و متناسب با زبان و فهم مردم عادی از ویژگی‌های زبانی شعر دوره بیداری است.
(گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۲- گزینه «۴» - ملک‌الشعراى بهار و ادیب‌الممالک فراهانی در دوره بیداری با آگاهی از سنت‌های ادبی به زبان پر صلابت گذشته وفادار ماندند.
(گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (آسان)
- ۳- گزینه «۳» - از تعداد لغات عربی کم و به لغات انگلیسی، ترکی و فرانسه اضافه می‌شود.
(گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (آسان)
- ۴- گزینه «۳» - مفهوم گزینه «۳» توصیف است و بیت حالت روایی دارد و متعلق به سبک خراسانی است. مفهوم سایر ابیات بر عرفان و یکتاپرستی تأکید دارد که موضوع اصلی سبک شعر عراقی است. (گزمه) (پایه دهم - ترکیبی - سبک‌شناسی) (دشوار)
- ۵- گزینه «۴» -
بیت «الف» به مقابله آزادی و استبداد اشاره دارد.
بیت «ب» به آزادی جامعه از ظلم اشاره دارد.
بیت «پ»: واژه آزادی در این بیت به آزادی و استقلال وطن مرتبط نیست.
بیت «ت» مفهوم وطن در بیت به مفهوم کشوری که وطن شاعر است نیست؛ بلکه بیت به توصیف قلب پر از غم عاشق اشاره دارد.
(گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۶- گزینه «۴» - در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»:
تشبیه محسوس (تشبیه لاله به دست حنا شده عروس) وجود یک متمم با دو حرف اضافه (به جمشید بر) / حماسی بودن بیت هم از ویژگی‌های سبک خراسانی است. یک متمم با دو حرف اضافه، اما وجود کلمات عربی می‌تواند دلیل بر غیر خراسانی بودن بیت است.
(گزمه) (پایه دهم - ترکیبی دروس هفتم و دهم - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۷- گزینه «۲» - مفهوم این بیت توصیف دوران پیری و کهنسالی رودکی است. (گزمه) (پایه دهم - ترکیبی - قرابت مفهومی) (متوسط)
- ۸- گزینه «۴» - شعر متعلق به ملک‌الشعراى بهار است. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۹- گزینه «۲» - گزاره قسمت «ب» مبین ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است.
گزاره قسمت «پ» توضیح قلمرو زبانی ویژگی‌های نثر سامانی است. (گزمه) (پایه دهم - ترکیبی - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۱۰- گزینه «۳» - کم‌تر شدن واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ← قلمرو زبانی نثر دوره بیداری
کاهش آشکار عبارت‌های وصفی دور و دراز ← قلمرو زبانی نثر دوره بیداری
نزدیک بودن جمله‌ها به طبیعت زبان ← قلمرو زبانی نثر دوره بیداری (گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (دشوار)
- ۱۱- گزینه «۱» - «قانون» بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان است و بهار، ادیب‌الممالک فراهانی و دهخدا مفهوم «وطن» را بیش از سایر مفاهیم در شعر خویش مورد توجه قرار می‌دهند. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۱۲- گزینه «۲» - در این گزینه «روان» و «روان» واژگان قافیه هستند؛ روان مصراع اول: جاری / روان مصراع دوم: روح؛ بررسی سایر گزینه‌ها:
واژه‌های ردیف در گزینه «۱»: کجاست
واژه‌های ردیف در گزینه «۳»: من و توست
واژه‌های ردیف در گزینه «۴»: داشتی (گزمه) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (متوسط)
- ۱۳- گزینه «۱» - واژگان قافیه «قدس» و «جان» هست که حروف مشترکی ندارند. «یم» مخفف فعل هستیم است و حروف الحاقی محسوب می‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: واژگان قافیه ← یارا، مارا / حروف اصلی ← الف / حروف الحاقی ← ندارد / قاعده قافیه ← ۱
گزینه «۳»: واژگان قافیه ← جان، آسان / حروف اصلی ← ان / حروف الحاقی ← ندارد / قاعده قافیه ← ۲
گزینه «۴»: واژگان قافیه ← کران، ارغوان / حروف اصلی ← ان / حروف الحاقی ← ندارد / قاعده قافیه ← ۲
(گزمه) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (دشوار)

۱۴- گزینه «۱» - در این بیت دو واژه قافیه دیده می‌شود: واژگان قافیه «واصل» و «حاصل» / «انسان» و «دوران»؛ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «دل و غافل»

گزینه «۳»: «بهبانه» و «زمانه»

گزینه «۴»: «چاکرت» و «سرت» (گزمه) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (متوسط)

۱۵- گزینه «۱» - بررسی ابیات «پ» و «ث»:

واژگان قافیه «پ»: «عجب و شب ← حروف قافیه «ب»

واژگان قافیه «ث»: «کمالت و حالت» حروف اصلی قافیه «ت»

بررسی سایر گزینه‌ها:

بیت «الف»: «زردی / سردی ← رد حروف اصلی / «ی» حروف الحاقی

بیت «ب»: «دلگشای / سرای ← حروف اصلی «الف» / «ی» حروف الحاقی

بیت «ت»: «نامه / خامه ← «ام» حروف اصلی / «ه» حروف الحاقی (گزمه) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (متوسط)

۱۶- گزینه «۲» - واژگان مراعات نظیر در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «در و بام / خسته و دام

گزینه «۳»: «بگشود و چراغ / چراغ، زبانه و شمع

گزینه «۴»: «تیر و کمانخانه / ابرو و بتان» (گزمه) (پایه دوازدهم - درس سوم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۱۷- گزینه «۱» - واژگان «حافظ و صائب» مراعات نظیر هستند / مصراع دوم متعلق به «حافظ» است که صائب در اشعار خویش «تضمین» کرده است.

در سایر گزینه‌های تلمیح دیده می‌شود. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس سوم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۱۸- گزینه «۳» - بیت گزینه «۳» به اژدها شدن عصای حضرت موسی اشاره دارد، اما سایر ابیات به شکافتن رود نیل توسط حضرت موسی اشاره

می‌کنند. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس سوم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۱۹- گزینه «۱» - شراب و لعل و نوشیدن. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «جوی و آب / شاخ گل و جوی / چشم و دیده

گزینه «۳»: «کوکب و آسمان / چشم و پریدن

گزینه «۴»: «چشم و مژگان» و «تیغ و تیر و خون» مجموعه‌های مراعات نظیر هستند. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس سوم - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

نَ	وَصْ	لَتْ	دِی	دِ	بُو	دَم	کَا	شِ	کِی	اِی	گَل	نَ	هَجْ	رَا	نَت
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
کِ	جَا	نَم	دَر	جَ	وَا	نِی	سُو	خِ	تِی	جَا	نَم	بِ	قِر	بَا	نَت
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
	مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن			مفاعیلن					

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

عَزْ	مَنْ	مَ	شِ	نُ	دُو	سِ	تِی	یِ	گَل	مَ	گِ	رَا	گَاہ
-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-
کَم	پَا	یِ	بِ	رَهْ	نِ	خِ	بَ	رَزْ	خَا	رِ	نِ	بَا	شَد
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
	مستفعل			مستفعل			مستفعل			فعلُن			

هجای ۸ مصراع اول / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت / (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

هجای ۹ مصراع اول / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت / (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

هجای ۱۲ مصراع اول / اختیار زبانی / حذف همزه

هجای ۸ مصراع دوم / اختیار زبانی / حذف همزه

گزینه «۲»:

چَ	نَا	دِر	قِی	دِ	مِهْ	رَتْ	پَا	یِ	بَن	دَم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
کِ	گُو	یِی	ءَا	هُو	یِ	سَر	دَر	کَا	مَنْ	دَم
U	-	-	-	U	U	-	-	U	-	-
	مفاعیلن			مفاعیلن			فعلون			

هجای ۵ مصراع دوم / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

هجای ۶ مصراع دوم / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

گزینه «۳»:

خُون	ءَا	گِر	دِر	ءَا	هُو	یِ	چِین	مَشْ	کِ	شَد
-	U	-	-	-	U	U	-	-	U	-
هَم	زِ	چِی	نِ	زُلْ	فِ	عَنْدْ	بَر	سَا	یِ	تُوسْت
-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	-
	فاعلاتن			فاعلاتن			فاعِلن			

هجای ۶ مصراع اول / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

هجای ۵ مصراع اول / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

هجای ۴ مصراع دوم / اختیار زبانی / تغییر کمیت مصوت (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس پنجم - اختیارات شاعری) (دشوار)

۲۱- گزینه «۲» - در بیت «الف» در واژگان وی اکنون (و / یک / نو): U --

در بیت «ب» در واژگان دم‌افزون (دَ / مَفْ / زو): U --

در بیت «پ» در واژگان درآدم (دَ / رَا / مَ / دم): U-U

در بیت «پ» در واژگان غَم از (غَمَزْ): U- (گزمه) (پایه دوازدهم - درس پنجم - اختیارات شاعری) (متوسط)

۲۲- گزینه «۴» -

دا	غ	م	حَب	بَ	تَس	تْ	بَس	خا	ن	فَ	رو	زِ	جا	نُ	دِل
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
نی	ست	ز	رو	زُ	نِ	دِ	گر	رو	ش	نی	ای	سَ	را	ی	را
-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
	مفتعلن			مفاعِلن				مفتعلن					مفاعِلن		

هجای ۶ مصراع دوم تغییر کمیت مصوت / (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه)

هجای ۶ مصراع دوم تغییر کمیت مصوت / (کوتاه تلفظ کردن مصوت کوتاه) (گزمه) (پایه دوازدهم - درس پنجم - اختیارات شاعری) (متوسط)

۲۳- گزینه «۳» -

از	وی	هـ	مِ	مَس	تی	یُ	غُ	رو	رَس	تْ	تْ	کب	بر
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
وَز	ما	هـ	مِ	بی	چا	رِ	گی	یُ	عَج	زُ	نِ	یا	زَست
-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	U
	مستفعل			مستفعل				مستفعل				فعلن	

هجای ۸ مصراع دوم: اختیارات شاعری تغییر کمیت مصوت (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

هجای ۹ مصراع دوم: اختیارات شاعری تغییر کمیت مصوت (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) (گزمه) (پایه دوازدهم - درس پنجم - اختیارات شاعری) (دشوار)

۲۴- گزینه «۴» -

سا	قی	یا	می	ده	ک	با	حک	م	ء	زَل	تَد	بید	ر	نیست
-	U	-	-	-	U	-	-	U	U	-	-	-	U	U
قا	پ	ل	تغ	بید	ر	نب	وَد	آن	چ	تَع	بید	گر	د	اند
-	U	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	U
	فاعلاتن				فاعلاتن				فاعلاتن				فاعِلن	

مصراع اول - هجای دوم - اختیار شاعری - اختیار زبانی - تغییر کمیت مصوت - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس پنجم - اختیارات شاعری) (متوسط)

۲۵- گزینه «۴» - بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هجای دوم مصراع اول اختیار شاعری حذف همزه

گزینه «۲»: هجای هفتم مصراع اول تغییر کمیت مصوت (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند)

گزینه «۳»: هجای سوم مصراع اول تغییر کمیت مصوت کوتاه (تلفظ کردن مصوت بلند) (گزمه) (پایه دوازدهم - درس پنجم - اختیارات شاعری) (دشوار)